

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Кафедра української літератури імені академіка Михайла Возняка

Затверджено
на засіданні кафедри української літератури
імені академіка Михайла Возняка
філологічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 29 серпня 2024)
Завідувач кафедри
Володимир МИКИТЮК

Силабус із навчальної дисципліни

«Історія української літератури кінця ХІХ — початку ХХ ст.»
що викладається для здобувачів вищої освіти (бакалаврат) галузі знань - 03
«Гуманітарні науки», спеціальності — 035 «Філологія»,
спеціалізації — 035.06 «Східні мови та літератури (переклад включно)»

**Силабус курсу «Історія української літератури кінця XIX — початку XX ст.»
2024/2025 навчального року**

Назва курсу	Історія української літератури кінця XIX — початку XX ст.
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет імені Івана Франка, Львів, вул. Університетська, 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філологічний факультет, кафедра української літератури імені акад. М. Возняка
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань - 03 “Гуманітарні науки”, спеціальність — 035 “Філологія”, спеціалізація — 035.06 “Східні мови та літератури (переклад включно)”
Викладач курсу	Баса Ореста Маркіянівна
Контактна інформація викладача	oresta.basa@lnu.edu.ua кафедра української літератури імені акад. М. Возняка, вул. Університетська, 1, к. 309
Консультації по курсу відбуваються	ZOOM
Сторінка курсу	
Інформація про курс	Дисципліна “Історія української літератури кінця XIX — початку XX ст.” є нормативною навчальною дисципліною для спеціалізації 035.06 “Східні мови та літератури (переклад включно)”, передбачає 16 годин лекційних і 16 годин практичних занять. Підсумковий контроль — іспит.
Коротка анотація курсу	Курс історії української літератури кінця XIX — початку XX ст. охоплює загальну інформацію про особливості розвитку українського письменства на етапі першої хвилі модернізму й ілюструється аналізом новаторських творів найвидатніших представників того часу.
Мета та цілі курсу	Мета курсу — представити українську літературу кінця XIX — початку XX ст. як найважливіший період у її історії, що акумулював здобутки попередніх і водночас розробив та утвердив тенденції, актуальні не тільки на свій час, а й на перспективу. Завдання: - дати загальну характеристику української літератури кінця XIX — початку XX ст.; - сформувати уявлення про модернізм, провідний напрям у мистецтві зламу XIX і XX століть, окреслити його (модернізму) риси й основні тенденції; - розкрити суть течій першої хвилі модернізму — неоромантизму, імпресіонізму, експресіонізму, символізму; - з’ясувати роль І. Франка, авторитетного сучасника й активного учасника літературного процесу кінця XIX — початку XX ст., у формуванні модерного покоління українських письменників; - на конкретних творах продемонструвати модерні особливості української літератури кінця XIX — початку XX ст., окреслити її актуальну проблематику.
Література для вивчення	Базова Франко І. Доповіді Міріама // Франко І. Зібрання творів: У 50

дисципліни

- т. — К., 1981. — Т. 29. — С. 116 – 121.
- Франко І. З галузі науки і літератури // Там само. — К., 1980. — Т. 28. — С. 145 – 166.
- Франко І. З останніх десятиліть ХІХ віку // Там само. — К., 1984. — Т. 41. — С. 471 – 529.
- Франко І. Із секретів поетичної творчості // Там само. — К., 1981. — Т. 31. — С. 45 – 119.
- Франко І. Леся Українка // Там само. — К., 1981. — Т. 31. — С. 254 – 274.
- Франко І. Маніфест «Молодої музи» // Там само. — К., 1982. — Т. 37. — С. 410 – 417.
- Франко І. Старе й нове в сучасній українській літературі // Там само. — К., 1982. — Т. 35. — С. 91 – 111.
- Денисюк І. Розвиток української малої прози ХІХ – поч. ХХ ст. — К.: Вища школа, 1981. — 215 с.
- Денисюк І. Розвиток української малої прози ХІХ – поч. ХХ ст. — Львів: Науково-видавниче товариство «Академічний Експрес», 1999. — 280 с.
- Ільницький М. Від «Молодої Музи» до «Празької школи». — Львів, 1995. — 318 с.
- Історія української літератури кінця ХІХ – початку ХХ ст.: Підручник / За ред. Н.Й.Жук, В.М.Лесина. — 3-тє вид., допов. і перероб. — К.: Вища школа, 1989. — 439 с.
- Чопик Р. Переступний вік (Українське письменство на зламі ХІХ – ХХ ст.). — Львів – Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 1998. — 196 с.
- Шумило Н. Під знаком національної самобутності. Українська художня проза і літературна критика кінця ХІХ — поч. ХХ ст. / Наталя Шумило. — К.: Задруга, 2003. — 354 с.
- Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець ХІХ – поч. ХХІ ст.: підручник: У 10 т. / Юрій Ковалів. — К.: ВЦ «Академія», 2013. — Т. 1 – 2.
- Євшан М. Критика; Літературознавство; Естетика / Упор. Н.Шумило. — К.: Основи, 1998. — 658 с.
- Рудницький М. Від Мирного до Хвильового. Між ідеєю і формою. Що таке «Молода Муза»? — Дрогобич: Видавнича фірма «Відродження», 2009. — 502 с.
- Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі. — К.: Либідь, 1997. — 360 с.
- Гундорова Т. Проявлення слова. Дискурсія раннього українського модернізму. Постмодерна інтерпретація. — Львів, 1997. — 448 с.
- Хороб С. Українська модерна драма кінця ХІХ — початку ХХ століття (Неоромантизм, символізм, експресіонізм) / Степан Хороб. — Івано-Франківськ: Плай, 2002. — 412 с.
- Кузнецов Ю. Імпресіонізм в українській прозі кінця ХІХ – початку ХХ ст.: Проблеми естетики і поетики. — К.: Зодіак-ЕКО, 1995. — 304 с.
- Біла А. Символізм / Анна Біла. — К.: Темпора, 2010. — 272 с.
- Допоміжна**
- Ковалів Ю. Літературознавча енциклопедія: У 2 т. — К.: ВЦ «Академія», 2007.
- Літературознавчий словник-довідник / Р.Т.Гром'як, Ю.І.Ковалів та ін. — К.: ВЦ «Академія», 1997. — 752 с.

	<p>Лексикон загального та порівняльного літературознавства. — Чернівці: Золоті литаври, 2001. — 636 с.</p> <p>Матусяк А. У колі української сецесії (Вибрані проблеми творчої поетики письменників «Молодої Музи») / Агнешка Матусяк. — Львів: ЛА «Піраміда», 2016. — 404 с.</p> <p>Українка Леся. Малорусские писатели на Буковине // Українка Леся. Зібрання творів: У 12 т. — К.: Наукова думка, 1977. — Т. 8. — С. 62 – 75.</p> <p>Мельничук Я. На вечірньому прюзі: Ольга Кобилянська в останній період творчості (від 1914 р.) / Ярослава Мельничук. — Чернівці: Видавничий дім “Букрек”, 2006. — 216 с.</p> <p>Мацяк О. Синтез мистецтв у прозі Ольги Кобилянської: проблема самототожності письменниці: Автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.01.01. — Львів, 2006. — 19 с.</p> <p>Костенко А. Леся Українка / Анатоль Костенко. — К.: А. С. К., 2006. — 512 с.</p> <p>Забужко О. Notre Dame d'Ukraine: Українка в конфлікті міфологій / Оксана Забужко. — К.: Факт, 2007. — 640 с.</p> <p>Кочерга С. Культурософія Лесі Українки. Семіотичний аналіз текстів / Світлана Кочерга. — Луцьк: ПВД “Твердиня”, 2010. — 656 с.</p> <p>Поліщук Я. І ката, і героя він любив...: Михайло Коцюбинський: літературний портрет / Ярослав Поліщук. — К.: ВЦ “Академія”, 2010. — 304 с.</p> <p>Хоткевич Г. Там, де не колеться трава / Галина Хоткевич. — Львів: Априорі, 2017. — 224 с.</p> <p>Микуш С. Вивчення поетики Василя Стефаника. — Львів, 2011. — 174 с.</p> <p>Піхманець Р. Із покутської книги буття. Засади творчого мислення Василя Стефаника, Марка Черемшини і Леся Мартовича / Роман Піхманець. — К.: Темпора, 2012. — 580 с.</p> <p>Горблянський Ю. Художня проза Агатангела Кримського: Автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.01.01. — Львів, 2021. — 23 с.</p>
Тривалість курсу	Один семестр (5-ий)
Обсяг курсу	Лекційних годин — 16, практичних — 16.
Очікувані результати навчання	<p>Студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - місце українського письменства кінця XIX — початку XX ст. у загальній історії української літератури; - основні риси модернізму як провідного мистецького напрямку на зламі XIX і XX ст.; - специфіку течій модернізму — неоромантизму, імпресіонізму, експресіонізму, символізму; - представників українського письменства кінця XIX — початку XX ст., їхні літературні інновації та етапні твори; - непрямі значення музики, які вона набула в кінці XIX — на початку XX ст.; - термінологічну базу курсу. <p>Студент повинен вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - орієнтуватися в модерних тенденціях кінця XIX — початку XX ст.; - оперувати літературознавчими термінами, що стосуються модернізму; - аналізувати модерні тексти, виявляючи їх новаторські риси.

Ключові слова	Модернізм, fin de siècle, декадентство, романтизм, реалізм, неоромантизм, імпресіонізм, експресіонізм, символізм, краса, небо, ins Vlaц, гармонія (рівновага), враження, актуальний хронотоп, пленер, вираження, деформація, суспільна незаангажованість, індивідуалізм, поглиблений психологізм, взаємодія мистецтв, музика, море.
Формат курсу	Очний
Теми	* СХЕМА КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	Іспит
Пререквізити	Теорія літератури. Історія української літератури першої половини ХІХ ст. Історія української літератури другої половини ХІХ ст. Історія України.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекція, бесіда, дискусія, інформаційно-ілюстративний метод, методи контролю (тестові завдання).
Необхідне обладнання	Ноутбук, проектор.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою: максимум 50 балів за поточну успішність + максимум 50 балів за іспит.
Питання до екзамену.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Терміни «декадентство» і «модернізм», їх значення і співвідношення. 2. Час становлення й утвердження модернізму в мистецтві. 3. Риси модернізму. 4. Музика як мистецтво № 1 у модернізмі, її можливі дефініції, прямі й образні сенси. 5. Напрямок-попередник, світоглядно найближчий до модернізму. 6. Напрямок-попередник, світоглядно найдалший від модернізму. 7. Маніфести українського модернізму: автори, час появи; слово, яким можна символічно охарактеризувати український модернізм на основі його маніфестів. 8. Неоромантизм як течія модернізму: хто в українському літературознавстві вперше вжив слово «новоромантики»; що нового було в романтизмі кінця ХІХ ст. порівняно з романтизмом початку ХІХ ст. 9. Імпресіонізм як течія модернізму: слово, від якого походить назва течії, його український відповідник; мета й особливості її досягнення. 10. Експресіонізм як течія модернізму: слово, від якого походить назва течії, його український відповідник; мета й особливості її досягнення. 11. Слова, які замість «модернізм», «модерністи» постійно вживав І. Франко, і словосполучення, яким він синонімічно назвав французьку літературу кінця ХІХ ст. 12. Поняття «індивідуалізм» і «соціалізм», за статтею І. Франка

«З галузі науки і літератури»; в концепцію якої течії модернізму вони вписуються.

13. Три риси декадентства за статтею І. Франка «З галузі науки і літератури».
14. *Auditio colorata* — приклад «романтики нервів», який І. Франко наводить у статті «З галузі науки і літератури»: суть і сучасна назва.
15. Три найважливіші риси нових бельгійських поетів, за статтею І. Франка «Доповіді Міріама»; пояснення назви статті.
16. Що, на думку І. Франка, було старе, а що було нове в українській літературі кінця ХІХ – початку ХХ ст.
17. Процес, який, за статтею І. Франка «Старе й нове в сучасній українській літературі», відбувається в модерній літературі паралельно з її поглибленою психологізацією.
18. Мистецтво, до якого, за спостереженням І. Франка, намагається наблизитися нова белетристика.
19. Кого І. Франко поставив на чолі нової белетристики, а молодомузівці вважали першою ластівкою українського модернізму.
20. Хто для І. Франка був еталоном українського письменника-модерніста.
21. Дискусія І. Франка з В. Щуратом: предмет полеміки, позиція В. Щурата.
22. Дискусія І. Франка з В. Щуратом: предмет полеміки, позиція І. Франка.
23. Дискусія І. Франка з М. Вороним: предмет полеміки, позиція І. Франка.
24. Дискусія І. Франка з М. Вороним: предмет полеміки, позиція М. Вороного.
25. Чого І. Франко категорично не схвалював у деклараціях українських модерністів.
26. Особливості емансипації по теорії у повісті О. Кобилянської «Людина».
27. Особливості емансипації по інстинкту в новелі О. Кобилянської «Некультурна».
28. «Природа» О. Кобилянської як пейзажна новела: багатозначність назви твору, перший зразок карпатської мариністики в українській літературі та засоби досягнення ефекту моря в описах гір.
29. «Битва» О. Кобилянської як пейзажна новела: головний персонаж твору, розгортання сюжету в кольорах і звуках.
30. «Valse mélancolique» О. Кобилянської як музична новела: прояви музичності твору, прямі й образні значення музики у творі.
31. Загальний огляд першої поетичної збірки Лесі Українки «На крилах пісень»: особливості впорядкування, титульні образи, лейтмотиви, синусоїда настроїв.
32. «Одержима» як початок драматичного періоду в творчості Лесі Українки: історія написання, біблійна основа, значення назви, суть і особливості конфлікту, каміння як наддеталь твору.
33. «Бояриня» як відкрито українська драма Лесі Українки: історичний час подій, конфлікт української і російської

ментальностей, образ рук головних персонажів як основна ідейна деталь твору.

34. «Лісова пісня» Лесі Українки: основний конфлікт, основні ідеї, прямі й образні значення музики у творі.
35. Драма «Оргія» як своєрідний заповіт Лесі Українки: ідея національної безкомпромісності, конфлікт Еллада — Рим і його підтекст.
36. Еволюція творчості М. Коцюбинського в еволюції однієї деталі: спів жайворонка в повісті «На віру» (1891) і в новелі «Intermezzo» (1908).
37. Новели М. Коцюбинського «В путях шайтана» і «На камені» як своєрідна діалогія: сюжетний зв'язок, кримсько-татарський колорит, роль пейзажних і кольористичних образів.
38. Новели М. Коцюбинського «Сміх» і «Він іде!»: людська психіка в умовах соціальних потрясінь.
39. Повість М. Коцюбинського «Тіні забутих предків»: гуцульський колорит, різновиди музики у творі, карпатська мариністика та її засоби.
40. Капрійська проза М. Коцюбинського — «Сон», «Хвала життю», «На острові»: капрійський колорит, авторове неоромантичне сприйняття реальності, описи моря та їх роль у кожному творі.
41. Повість Г. Хоткевича «Камінна душа»: образ каменю, персонажі, гуцульський колорит, різновиди музики, карпатська мариністика.
42. Поезія в прозі Г. Хоткевича «З гір потоки!»: особливості акварельної манери письма порівняно з новелою М. Коцюбинського «На камені».
43. Порівняльний аналіз оповідання І. Франка «Хлопська комісія» і новели В. Стефаника «Злодій» за хронотопом подій, предметом опису, головними персонажами, фіналом.
44. Експресіоністичні портрети у новелах В. Стефаника «Катруся», «Новина», «Басараби»: деформація основної деталі, семантика кольору.
45. Національна ідея у новелах В. Стефаника «Марія», «Вона — земля», «Сини»: час подій, патріотичні думки та кому з персонажів вони належать, ідея єдності України.
46. Порівняльний аналіз новел «Гріх» («Думає собі Касіяниха...») В. Стефаника і «Грішниця» Леся Мартовича.
47. Особливості оформлення змісту в оповіданні Леся Мартовича «Винайдений рукопис про Руський край»: авторська містифікація, макаронічний антураж.
48. Оповідання Леся Мартовича «Стрибожий дарунок»: фантазмагоричний антураж, трагікомічність ситуацій.
49. Казка-билиця Марка Черемшини «Райска птиця»: джерела ліризму автора.
50. Новела Марка Черемшини «Карби»: первинне і вторинне значення титульного образу.
51. Порівняльний аналіз новел Марка Черемшини «Злодія зловили» і В. Стефаника «Злодій» за головними персонажами і проблематикою.
52. Новели Марка Черемшини «Злодія зловили» і «Зрадник»: співвідношення назви і змісту, ліричні описи важких

	фізичних станів.
Опитування	

СХЕМА КУРСУ

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література	Завдання, год	Термін виконання
	Змістовий модуль 1. Загальна характеристика української літератури кінця XIX — початку XX ст. Іван Франко і модернізм				
1 т. 2 год.	Особливості літературного процесу в Україні на зламі XIX і XX віків.	Лекція	<p>1. Історія української літератури кінця XIX – початку XX ст.: Підручник / За ред. Н.Й.Жук, В.М.Лесина. — 3-тє вид., допов. і перероб. — К.: Вища школа, 1989. — 439 с.</p> <p>2. Шумило Н. Під знаком національної самобутності. Українська художня проза і літературна критика кінця XIX — поч. XX ст. / Наталя Шумило. — К.: Задруга, 2003. — 354 с.</p> <p>3. Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець XIX – поч. XXI ст.: підручник: У 10 т. / Юрій Ковалів. — К.: ВЦ «Академія», 2013. — Т. 1 – 2.</p> <p>4. Гундорова Т.</p>	<p>Ознайомитися зі силабусом, темами практичних занять, назвами творів для обов'язкового прочитання і термінами, на коли їх треба прочитати.</p> <p>Прочитати статті І. Франка «З галузі науки і літератури» (1891) та «Доповіді Міріама» (1894), «3 останніх десятиліть XIX віку» (1901), «Старе й нове в сучасній українській літературі» (1904).</p>	2 т.

			<p>Проявлення слова. Дискурсія раннього українського модернізму. Постмодерна інтерпретація. — Львів, 1997. — 448 с.</p> <p>5. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі. — К.: Либідь, 1997. — 360 с.</p>		
2 т. 2 год.	<p>Західноєвропейський модернізм у рецепції Івана Франка: перші враження і висновки. Франкове бачення українського модернізму.</p> <p>1. Перші Франкові враження від модернізму у французькій і бельгійській літературах, за статтями «З галузі науки і літератури» (1891) та «Доповіді Міріама» (1894):</p> <ul style="list-style-type: none"> - поняття «індивідуалізм» і «соціалізм», як їх інтерпретує І. Франко і як вони вписуються в неоромантичний світогляд модерністів; - декадентство: його інша назва, місце, час і причини появи; - риси декадентства, які І. Франко наводить за Г. Баром і Міріамом; - явище <i>auditio colorata</i>, а в «Доповідях Міріама» — дві різні домінанти бельгійської поезії; - пояснення назви «Доповіді Міріама»; - «діагноз», який декадентам поставив І. Франко. <p>2. Франкове бачення українського</p>	Практ.	<p>1. Франко І. З галузі науки і літератури // Франко І. Зібрання творів: У 50 т. — К., 1980. — Т. 28. — С. 145 – 147, 161 – 166.</p> <p>2. Франко І. Доповіді Міріама // Там само. — К., 1981. — Т. 29. — С. 116 – 121.</p> <p>3. Франко І. З останніх десятиліть ХІХ віку // Там само. — К., 1984. — Т. 41. — С. 521 – 529.</p> <p>4. Франко І. Старе й нове в сучасній українській літературі // Там само. — К., 1982. — Т. 35. — С. 104 – 111.</p>	<p>Прочитати ліричну драму І. Франка «Зів'яле листя» разом із передмовою до її першого видання (1896); поезію І. Франка «Декадент» (1896); вступ до поеми І. Франка «Лісова ідилія»; «Відозву» (1901) М. Вороного і поезію М. Вороного «Іванові Франкові (Відповідь на його Посланіє)» (1902).</p>	4 т.

	<p>модернізму.</p> <p>2.1. Характеристика новітньої белетристики в рисах та іменах за статтею І. Франка «З останніх десятиліть ХІХ віку» (1901):</p> <ul style="list-style-type: none"> - мистецтво, до якого прагне наблизитися нова белетристика; - стилістичні особливості модерного письма; - кого І. Франко вважає лідером українських письменників-модерністів; - кого І. Франко вважає еталоном українського модерного письменника. <p>2.2. Старе й нове, на думку І. Франка, в українській літературі кінця ХІХ – початку ХХ ст.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - що одним словом І. Франка старе, а що двома словами І. Франка нове в сучасній йому українській літературі; - порівняльна характеристика старших і нових письменників; - основний наслідок ліризації письменства; - конкретний приклад старого і нового творів в українській літературі, які пропонує порівняти І. Франко. 				
3 т. 2 год.	Модернізм як провідний напрям в українському письменстві кінця ХІХ — початку ХХ ст.: риси, течії, маніфести, дискусії.	Лекція	1. Історія української літератури кінця ХІХ – початку ХХ ст.: Підручник / За ред. Н.Й.Жук, В.М.Лесина. — 3-тє вид., допов. і перероб. — К.: Вища школа, 1989. — 439 с.		

			<p>2. Шумило Н. Під знаком національної самобутності. Українська художня проза і літературна критика кінця XIX — поч. XX ст. / Наталя Шумило. — К.: Задруга, 2003. — 354 с.</p> <p>3. Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець XIX – поч. XXI ст.: підручник: У 10 т. / Юрій Ковалів. — К.: ВЦ «Академія», 2013. — Т. 1 – 2.</p> <p>4. Гундорова Т. Проявлення слова. Дискурс раннього українського модернізму. Постмодерна інтерпретація. — Львів, 1997. — 448 с.</p> <p>5. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі. — К.: Либідь, 1997. — 360 с.</p>		
4 т 2 год.	<p>Дискусії Івана Франка з Василем Щуратом і Миколою Вороним.</p> <p>1. Дискусія І. Франка з Василем Щуратом навколо «Зів'ялого листя» (1896):</p> <p>- чи мав підстави В. Щурат стверджувати, що «Зів'яле листя» — «об'яв декадентизму»? (Візьміть до уваги назву, настрої, сюжет і фінал ліричної</p>	Практ.	<p>1. Франко І. Декадент // Франко І. Зібрання творів: У 50 т. — К., 1976. — Т. 2. — С. 185 – 186.</p> <p>2. Франко І. Зів'яле листя // Там само. — Т. 2. — С. 122 – 175.</p> <p>3. Франко І. Передмова // Там само. — Т. 2. —</p>	<p>Прочитати повість О. Кобилянської «Людина» (1886); новели «Природа» (1887), «Битва» (1895), «Некультурна» (1896), «Valse mélancolique» (1897) і статтю Лесі Українки «Малорусские писатели на Буковине».</p>	6 т.

	<p>драми.)</p> <ul style="list-style-type: none"> - чи мав підстави І. Франко заперечувати, що він декадент? (Візьміть до уваги авторську передмову до першого видання збірки і з'ясуйте мету, яку хотів досягти І. Франко публікацією ліричної драми.) 2. Віршована полеміка І. Франка з Миколою Вороним як автором «Відозви» (1901): вступ до поеми «Лісова ідилія» І. Франка — «Іванові Франкові (Відповідь на його Посланіє)» М. Вороного. <ul style="list-style-type: none"> - як І. Франко у вступі до поеми «Лісова ідилія» дає зрозуміти, що предмет полеміки — саме «Відозва» М. Вороного? - аргументи І. Франка: образи нурця й еольської арфи; - контраргументи М. Вороного: образи велетня-гнобителя і генія-визволителя; - який тон дискусії відчувається зі звертань опонентів один до одного? 		<p>С. 119 – 120.</p> <p>4. Франко І. Лісова ідилія // Там само. — К., 1976. — Т. 3. — С. 107 – 109.</p> <p>5. Вороний М. Іванові Франкові (Відповідь на його Посланіє) // Вороний М. Твори. — К., 1989. — С. 162 – 164.</p>		
	<p>Змістовий модуль 2.</p> <p>Творчість основоположниць українського модернізму Ольги Кобилянської та Лесі Українки</p>				
<p>5 т. 2 год.</p>	<p>Ольга Кобилянська — лідерка українських модерністів.</p>	<p>Лекція</p>	<p>1. Українка Леся. Малорусские писатели на Буковине // Українка Леся. Зібрання творів: У 12 т. — К.: Наукова думка, 1977. — Т. 8. — С. 62 – 75.</p> <p>2. Історія української літератури кінця ХІХ – початку ХХ ст.: Підручник</p>		

		<p>/ За ред. Н.Й.Жук, В.М.Лесина. — 3-тє вид., допов. і перероб. — К.: Вища школа, 1989. — 439 с.</p> <p>3. Чопик Р. Очікуючи Його. Ольга Кобилянська: від Царівни — до Цезаревича // Чопик Р. Переступний вік (Українське письменство на зламі ХІХ – ХХ ст.) / Ростислав Чопик. — Львів – Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 1998. — С. 62 — 115.</p> <p>4. Мацяк О. Синтез мистецтв у прозі Ольги Кобилянської: проблема самототожності письменниці: Автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.01.01. — Львів, 2006. — 19 с.</p>			
6 т. 2 год.	<p>Висхідні лінії творчості Ольги Кобилянської.</p> <p>1. Від емансипації по теорії («Людина» (1886)) до емансипації по інстинкту («Некультурна» (1896)):</p> <ul style="list-style-type: none"> - що таке емансипація взагалі й емансипація жінки зокрема? - титульне поняття «людина»: кого з персонажів повісті воно стосується передусім? як визначає його авторка на початку і в кінці твору? 	Практ.	<p>1. Українка Леся. Малорусские писатели на Буковине // Українка Леся. Зібрання творів: У 12 т. — К.: Наукова думка, 1977. — Т. 8. — С. 62 – 75.</p> <p>2. Денисюк І. Розвиток української малої прози ХІХ – поч. ХХ ст. — К.: Вища школа, 1981. — 215 с.</p>	Прочитати поетичну збірку Лесі Українки «На крилах пісень» (1893); драматичні твори «Одержима» (1901), «Бояриня» (1910), «Лісова пісня» (1911), «Оргія» (1913).	8 т.

	<p>- чому героїня «Людини» емансипована по теорії?</p> <p>- чому героїня «Некультурної» емансипована по інстинкту?</p> <p>2. «Природа» (1887) і «Битва» (1895) як зразки пейзажної новели:</p> <p>- багатозначність назви твору — «Природа». Як кожне зі значень проявляється у творі?</p> <p>- карпатська мариністика (гори як море); засоби досягнення ефекту моря в описах гір (ракурс зображення, кольористика, лексика, звукова деталь);</p> <p>- головний персонаж «Битви». Як розгортається її сюжет у кольорах і звуках?</p> <p>3. «Valse mélancolique» (1897) як зразок музичної новели:</p> <p>- у чому виявляється музичність новели на рівні назви, персонажів, сюжету, описів, образів?</p> <p>- які прямі й переносні значення музики присутні у творі? (Мати на увазі: модерністи трактували музику не тільки в прямих значеннях «вид мистецтва», «музичний твір», а передусім у переносних — «музика природи», «музика душі», «музика як основа основ буття взагалі і життя людини зокрема».)</p>		<p>3. Денисюк І. Розвиток української малої прози XIX – поч. XX ст. — Львів: Науково-видавниче товариство «Академічний Експрес», 1999. — 280 с.</p> <p>4. Чопик Р. Очікуючи Його. Ольга Кобилянська: від Царівни — до Цезаревича // Чопик Р. Переступний вік (Українське письменство на зламі XIX – XX ст.) / Ростислав Чопик. — Львів – Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 1998. — С. 62 — 115.</p> <p>5. Мацяк О. Синтез мистецтв у прозі Ольги Кобилянської: проблема самототожності письменниці: Автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.01.01. — Львів, 2006. — 19 с.</p>		
7 т. 2 год.	Леся Українка — неоромантик у житті й творчості.	Лекція	1. Історія української літератури кінця XIX – початку XX ст.: Підручник / За ред. Н.Й.Жук, В.М.Лесина. — 3-тє вид., допов. і перероб. — К.:		

			<p>Вища школа, 1989. — 439 с.</p> <p>2. Костенко А. Леся Українка / Анатоль Костенко. — К.: А. С. К., 2006. — 512 с.</p> <p>3. Забужко О. Notre Dame d'Ukraine: Українка в конфлікті міфологій / Оксана Забужко. — К.: Факт, 2007. — 640 с.</p> <p>4. Кочерга С. Культурософія Лесі Українки. Семіотичний аналіз текстів / Світлана Кочерга. — Луцьк: ПВД "Твердиня", 2010. — 656 с.</p>		
8 т. 2 год.	<p>Поетичний і драматичний періоди творчості Лесі Українки.</p> <p>1. Перша поетична збірка Лесі Українки «На крилах пісень» (1893): особливості впорядкування, титульні образи, лейтмотиви, синусоїда настроїв.</p> <p>2. Модерна драма Лесі Українки: ідеї та їх втілення.</p> <p>2.1. «Одержима» (1901) — початок драматичного періоду творчості Лесі Українки:</p> <ul style="list-style-type: none"> - історія написання; - біблійна основа; - значення назви; - суть і особливості конфлікту; - каміння як наддеталь, що еволюціонує від пейзажної до характеро- 	Практ.	<p>1. Франко І. Леся Українка // Франко І. Зібрання творів: У 50 т. — К., 1981. — Т. 31. — С. 254 – 274.</p>	<p>Прочитати повісті М. Коцюбинського «На віру» (1891), «Тіні забутих предків» (1911); новели «В путях шайтана» (1899), «На камені» (1902), «Сміх» (1906), «Він іде!» (1906), «Intermezzo» (1908), «Сон» (1911), «Хвала життю» (1912), «На острові» (1912).</p>	10 т.

	<p>сюжетотворчої.</p> <p>2.2. «Бояриня» (1910) — відкрито українська драма Лесі Українки:</p> <ul style="list-style-type: none"> - історичний час подій; - конфлікт ментальностей, української і російської; - діагноз, поставлений Оксані; - уявний образ рук Оксани і Степана під кінець як авторський вердикт. <p>2.3. «Лісова пісня» (1911) — здійснена дитяча мрія авторки:</p> <ul style="list-style-type: none"> - пояснення назви: чому пісня? пісня якого лісу? - конфлікт людини і природи; - два основні значення природи (згадайте «Природу» О. Кобилянської); - ідея гармонії людини і природи. <p>2.4. «Орґія» (1913) — останній драматичний твір Лесі Українки, взагалі один з останніх її творів, своєрідний її заповіт українцям:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ідея національної безкомпромісності в образі Антея; - конфлікт Еллада — Рим; протиставлення гетерія — орґія, слава посмертна — слава прижиттєва; - підтекстова паралель Україна — росія. 				
	<p>Змістовий модуль 3. Модернізм в індивідуальних проявах його чільних представників</p>				
<p>9 т. 2 год.</p>	<p>Михайло Коцюбинський — поклонник сонця, світла, моря, краси.</p>	<p>Лекція</p>	<p>1. Чопик Р. Михайло Коцюбинський: політ метелика (комікс, роздуми, спомин...) // Чопик Р.</p>		

			<p>Переступний вік (Українське письменство на зламі ХІХ – ХХ ст.) / Ростислав Чопик. — Львів – Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 1998. — С. 118- 173.</p> <p>2. Поліщук Я. І ката, і героя він любив...: Михайло Коцюбинський: літературний портрет / Ярослав Поліщук. — К.: ВЦ “Академія”, 2010. — 304 с.</p>		
10 т.	<p>Еволюція творчості Михайла Коцюбинського від реалізму до модернізму. Кримська, карпатська і капрійська проза письменника.</p> <p>1. Еволюція творчості в еволюції однієї деталі: спів жайворонка в повісті «На віру» (1891) і в новелі «Intermezzo» (1908).</p> <p>2. З кримської прози М.Коцюбинського — «В путях шайтана» (1899), «На камені» (1902):</p> <ul style="list-style-type: none"> - кримсько-татарський колорит; - роль природи, пейзажні і кольористичні образи; - образ каменю, його багатозначність. <p>3. «Сміх» (1906) і «Він іде!» (1906): людська психіка в умовах соціальних потрясінь.</p> <p>4. Карпатська проза М. Коцюбинського — повість «Тіні забутих предків» (1911):</p> <ul style="list-style-type: none"> - «тіні забутих предків» — хто чи що вони одним словом? 	Практ.	<p>1. Денисюк І. Розвиток української малої прози ХІХ – поч. ХХ ст. — К.: Вища школа, 1981. — 215 с.</p> <p>2. Денисюк І. Розвиток української малої прози ХІХ – поч. ХХ ст. — Львів: Науково-видавниче товариство «Академічний Експрес», 1999. — 280 с.</p> <p>3. Кузнецов Ю. Імпресіонізм в українській прозі кінця ХІХ – початку ХХ ст.: Проблеми естетики і поетики. — К.: Зодіак-ЕКО, 1995. — 304 с.</p> <p>4. Поліщук Я. І ката, і героя він любив...: Михайло Коцюбинський:</p>	Прочитати повість Г. Хоткевича «Камінна душа» (1911) і перший твір «З гір потоки!» зі збірки поезій у прозі «Гірські акварелі» (1914).	12 т.

	<p>- різновиди музики у творі (музика як твір, музика душі, музика природи, музика як основа основ буття) та взаємозв'язок між ними. Порівняйте з «Лісовою піснею» Лесі Українки.</p> <p>- поетика пейзажів повісті: гори як море. Порівняйте з карпатською мариністикою О. Кобилянської.</p> <p>5. Капрійська проза М. Коцюбинського — «Сон» (1911), «Хвала життю» (1912), «На острові» (1912):</p> <p>- капрійський колорит, калейдоскоп імпресій;</p> <p>- авторове неоромантичне сприйняття реальності;</p> <p>- описи моря, їх роль у кожному творі.</p>		<p>літературний портрет / Ярослав Поліщук. — К.: ВЦ «Академія», 2010. — 304 с.</p> <p>5. Чопик Р. Михайло Коцюбинський: політ метелика (комікс, роздуми, спомин...) // Чопик Р. Переступний вік (Українське письменство на зламі ХІХ – ХХ ст.) / Ростислав Чопик. — Львів – Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 1998. — С. 118- 173.</p>		
11 т. 2 год.	Гнат Хоткевич — генератор енергії та ідей в українському мистецтві: літературі, музиці, театрі.	Лекція	Хоткевич Г. Там, де не колеться трава / Галина Хоткевич. — Львів: Априорі, 2017. — 224 с.		
12 т. 2 год.	<p>Карпатська проза Гната Хоткевича.</p> <p>1. Повість «Камінна душа» (1911).</p> <p>1.1. Титульний образ каменю, його контекстуальні значення. Порівняйте образи каменю в Г. Хоткевича й М. Коцюбинського («На камені»).</p> <p>1.2. Персонажі повісті, їхні зовнішні й внутрішні портрети: Маруся, о. Василь, бабуся, Дмитро Марусяк, Катерина, Юріштан, Гердлічка, Юрчик.</p> <p>1.3. Гуцульський колорит повісті: гуцульська душа, природа її та навколишня; гуцульська філософія життя і смерті; улюблені свята гуцулів;</p>	Практ.	<p>1. Хоткевич Г. Там, де не колеться трава / Галина Хоткевич. — Львів: Априорі, 2017. — 224 с.</p> <p>2. Денисюк І. Розвиток української малої прози ХІХ – поч. ХХ ст. — К.: Вища школа, 1981. — 215 с.</p> <p>3. Денисюк І. Розвиток української малої прози ХІХ – поч. ХХ ст. — Львів: Науково-видавниче товариство «Академічний</p>	Прочитати оповідання І. Франка «Хлопська комісія» (1877); новели В. Стефаніка «Катруся» (1898), «Новина» (1899), «Злодій» (1900), «Басараби» (1901), «Марія» (1917), «Вона — земля» (1922), «Сини» (1922), «Гріх» («Думає собі Касіяниха...») (1927), «Мати» (1927).	14 т.

	<p>опришківство; звичаї, пісні й легенди. Порівняйте з «Тінями забутих предків» М. Коцюбинського.</p> <p>1.4. Різновиди музики у повісті (музика як твір, музика душі, музика природи, музика як основа основ буття). Порівняйте з «Лісовою піснею» Лесі Українки та «Тінями забутих предків» М. Коцюбинського.</p> <p>1.5. Карпатська мариністика Г. Хоткевича, його засоби досягнення ефекту моря в описах гір. Порівняйте з карпатською мариністикою О. Кобилянської і М. Коцюбинського.</p> <p>2. Збірка поезій у прозі «Гірські акварелі» (1914) (на прикладі першого твору — «З гір потоки!»).</p> <p>1. Акварельна манера письма Г. Хоткевича порівняно з М. Коцюбинського («На камені»).</p> <p>2. Філософські медитації, їх імпресіоністична малярсько-музична форма і неоромантичний зміст.</p>		<p>Експрес», 1999. — 280 с.</p>		
<p>13 т. 2 год.</p>	<p>«Покутська трійця» (Василь Стефаник, Лесь Мартович, Марко Черемшина): життєві та творчі перехрестя і роздоріжжя.</p>	<p>Лекція</p>	<p>1. Франко І. З останніх десятиліть XIX віку // Франко І. Зібрання творів: У 50 т. — К., 1984. — Т. 41. — С. 471 – 529.</p> <p>2. Франко І. Старе й нове в сучасній українській літературі // Там само. — К., 1982. — Т. 35. — С. 91 – 111.</p> <p>3. Микуш С. Вивчення</p>		

			<p>поетики Василя Стефаника. – Львів, 2011. – 174 с.</p> <p>4. Чопик Р. Диптих про “Покутську трійцю” // Чопик Р. Переступний вік (Українське письменство на зламі XIX – XX ст.) / Ростислав Чопик. — Львів – Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 1998. — С. 12 - 55.</p> <p>5. Піхманець Р. Із покутської книги буття. Засади творчого мислення Василя Стефаника, Марка Черемшини і Леся Мартовича / Роман Піхманець. — К.: Темпора, 2012. — 580 с.</p>		
14 т. 2 год.	<p>Василь Стефаник як прозаїк-трагік.</p> <p>1. Порівняльний аналіз оповідання І. Франка «Хлопська комісія» (1881) і новели В. Стефаника «Злодій» (1900) за такими параметрами:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обсяг; - титульний образ; - хронотоп подій; - предмет опису; - сам злодій; - кінець історії; - спосіб викладу. <p>2. Експресіоністичні описи у новелах В. Стефаника: основні деталі портретів («Катруся» (1898), «Новина» (початок</p>	Практ.	<p>1. Франко І. З останніх десятиліть XIX віку // Франко І. Зібрання творів: У 50 т. — К., 1984. — Т. 41. — С. 471 – 529.</p> <p>2. Франко І. Старе й нове в сучасній українській літературі // Там само. — К., 1982. — Т. 35. — С. 91 – 111.</p> <p>3. Чопик Р. Диптих про “Покутську трійцю” // Чопик Р. Переступний вік (Українське письменство на зламі XIX – XX ст.) /</p>	Прочитати оповідання Леся Мартовича «Винайдений рукопис про Руський край» (1897), «Стрибожий дарунок» (1905) і новелу «Грішниця» (1904); казку-бیلیцю Марка Черемшини «Райська птиця» (1897) і новели «Карби» (1901), «Злодія зловили» (1900), «Зрадник» (під час або відразу після Першої світової війни).	16 т.

	<p>1899), «Басараби» (1901). Семантика кольору.</p> <p>3. Національна ідея, патріотичні думки і драматичні переживання у новелах «Марія» (1917), «Вона — земля» (1922), «Сини» (1922):</p> <ul style="list-style-type: none"> - чиї патріотичні думки передає В. Стефаник і як їх посилює? - чиї драматичні переживання передає В. Стефаник і як їх полегшує? - експресіоністичні портрети персонажів; - образ пісні; - образи війни і ворога; - ідея єдності України. <p>2. Тема гріха, її особливе трактування у новелах «Гріх» («Думає собі Касіяниха...») (1927), «Мати» (1927).</p>		<p>Ростислав Чопик. — Львів — Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 1998. — С. 12 - 55.</p> <p>4. Микуш С. Вивчення поетики Василя Стефаника. — Львів, 2011. — 174 с.</p> <p>5. Піхманець Р. Із покутської книги буття. Засади творчого мислення Василя Стефаника, Марка Черемшини і Леся Мартовича / Роман Піхманець. — К.: Темпора, 2012. — 580 с.</p>		
<p>15 т. 2 год.</p>	<p>«Покутська трійця» (Василь Стефаник, Лесь Мартович, Марко Черемшина): життєві та творчі перехрестя і роздоріжжя (закінчення).</p>	<p>Лекція</p>	<p>1. Франко І. З останніх десятиліть XIX віку // Франко І. Зібрання творів: У 50 т. — К., 1984. — Т. 41. — С. 471 – 529.</p> <p>2. Франко І. Старе й нове в сучасній українській літературі // Там само. — К., 1982. — Т. 35. — С. 91 – 111.</p> <p>3. Микуш С. Вивчення поетики Василя Стефаника. — Львів, 2011. — 174 с.</p> <p>4. Чопик Р. Диптих про “Покутську трійцю” //</p>		

			<p>Чопик Р. Переступний вік (Українське письменство на зламі XIX – XX ст.) / Ростислав Чопик. — Львів – Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 1998. — С. 12 - 55.</p> <p>5. Піхманець Р. Із покутської книги буття. Засади творчого мислення Василя Стефаника, Марка Черемшини і Леся Мартовича / Роман Піхманець. — К.: Темпора, 2012. — 580 с.</p>	
16 т. 2 год.	<p>Леся Мартович як прозаїк-сатирик і Марко Черемшина як прозаїк-лірик.</p> <p>1. Особливості оформлення змісту в оповіданні Леся Мартовича «Винайдений рукопис про Руський край» (1897): макаронічний антураж.</p> <p>2. Особливості задуму оповідання Леся Мартовича «Стрибожий дарунок» (1905): фантазмагоричний антураж. Трагікомічність ситуацій, описаних у творі.</p> <p>3. Причини саркастичного ставлення Леся Мартовича до селянина. Кому письменник адресував свої твори?</p> <p>4. Новела Леся Мартовича «Грішниця» (1904) — твір-виняток на тлі оповідань письменника? Порівняйте з новелою В. Стефаника «Гріх» («Думає собі Касіяниха...»).</p> <p>5. Казка-билиця Марка Черемшини</p>	Практ.	<p>1. Чопик Р. Не-Стефаник (антитеза) // Чопик Р. Переступний вік (Українське письменство на зламі XIX – XX ст.) / Ростислав Чопик. — Львів – Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 1998. — С. 12- 31.</p> <p>2. Чопик Р. Карби і кафлі Марка Черемшини (синтеза) // Чопик Р. Переступний вік (Українське письменство на зламі XIX – XX ст.) / Ростислав Чопик. — Львів – Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 1998. — С. 32- 55.</p>	

<p>«Райска птиця» (1897): джерела ліризму автора.</p>			
<p>6. Новела Марка Черемшини «Карби» (1901):</p> <ul style="list-style-type: none">- первинне і вторинне значення слова-образу «карби»;- що описує автор у ліричному вступі до новели?			
<p>7. Новели Марка Черемшини «Злодія зловили» (1900) і «Зрадник» (під час або відразу після Першої світової війни):</p> <ul style="list-style-type: none">- співвідношення назви і змісту;- ліричні описи важких фізичних станів.			